Gemeente Raalte

Collegevoorstel

Onderwerp	Aanpassen samenwerkingsconvenant en mandaatbesluit regio Midden-IJssel t.b.v. aanbesteding
Zaaknummer	69918-2026
B&W vergadering	28 september 2026
Integrale advisering	Juridisch (Jolijn van der Pool) Financieel (Chris ten Have) Teamleider beleid (Barbara Bont)
Portefeuillehouder	Mevr. M.E.M. (Martine) Scholten
Voor informatie	Gigi Houtlosser Lisanne van der Snee

Bestuurssamenvatting

De centrumgemeente Deventer stelt voor het regionale samenwerkingsconvenant voor Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang aan te passen in verband met de komende aanbesteding en de verdeling van risico's tussen gemeenten. Daarnaast wordt voorgesteld het mandaatbesluit aan te passen zodat de Wet Bibob regionaal kan worden toegepast. Raalte onderschrijft het belang van een zorgvuldige aanbesteding en integriteitstoetsing en kan zich daarom vinden in de beide voorgestelde wijzigingen.

Beslispunten

Het college besluit

1. Het college besluit tot het aangaan van bijgevoegd Addendum Samenwerkingsconvenant beschermd wonen en maatschappelijke opvang gemeenten Deventer, Lochem, Olst-Wijhe, Raalte en Zutphen (14 september 2026)
2. Het mandaatbesluit Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang gemeente Raalte 2026 vast te stellen.

Besluit

Inleiding

Binnen de regio Midden-IJssel wordt sinds 2024 gewerkt aan een herontwerp van beschermd wonen. Aanleiding hiervoor zijn onder andere de toenemende complexiteit van de ondersteuningsvragen, de wens om de door- en uitstroom binnen beschermd wonen te verbeteren, de krapte op de woningmarkt en de behoefte aan meer sturing op kwaliteit, resultaten en kosten van de ondersteuning.

Als onderdeel van dit herontwerp is onderzocht welk sturingsmodel en welke contractvorm het beste aansluiten bij de regionale ambities. Op basis van ervaringen uit andere regio's, gesprekken met cliënten en

aanbieders en een juridische en financiële verkenning heeft het regionaal bestuurlijk overleg besloten te kiezen voor een inspanningsgericht sturingsmodel, waarbij de ondersteuning niet langer via subsidies maar via inkoop wordt georganiseerd. Een aanbesteding biedt, ten opzichte van subsidieverstrekking, meer mogelijkheden om te sturen op kwaliteit, kosten en voorwaarden van de dienstverlening. De inkoop wordt vorm gegeven volgens het inkoopbeleid van de (centrum)gemeente Deventer.

De gemeente Deventer treedt hierbij op als penvoerder namens de regiogemeenten. Dit betekent dat de gemeente Deventer namens de gehele regio de inkoopprocedures (voor zowel beschermd wonen als het safehouse) doorloopt en de overeenkomsten zal tekenen.

Om het risico van de aanbesteding te spreiden en om de samenwerking op het gebied van deze activiteiten als regio te borgen tijdens de looptijd van de overeenkomsten voor beschermd wonen en safehouse, is een aanpassing van het samenwerkingsconvenant nodig. Daarnaast is er ook een toevoeging aan het mandaatbesluit nodig zodat de gemeente Deventer de Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (hierna: Wet Bibob) namens de regiogemeenten mag toepassen.

De voorziene publicatiedatum van de aanbesteding is 1 oktober 2026. De voorziene ingangsdatum van de contracten is 1 januari 2028.

Beoogd effect

Het waarborgen van een betrouwbare, stabiele en rechtmatige uitvoering van de regionale aanbesteding van Beschermd Wonen en de daaruit voortvloeiende ondersteuning aan inwoners door de samenwerking tussen de gemeenten in de regio Midden-IJssel te borgen en misbruik van publieke middelen te voorkomen.

Relevante andere opgaven of dossiers

- Algemene wet bestuursrecht (Awb)
- Wet maatschappelijke ondersteuning 2015
- Regiovisie beschermd wonen en maatschappelijke opvang 2024–2026
- Wet BIBOB
- Wet versterking regie volkshuisvesting

Argumenten

1.1 Gezamenlijk risico voor een gezamenlijke inkoop

Op 1 oktober 2026 wordt de tender van de aanbesteding beschermd wonen gepubliceerd. Dit is gebaseerd op de gezamenlijke behoefte van de deelnemende gemeenten (Deventer, Lochem, Olst-Wijhe, Raalte, Zutphen). Het proces en de inhoud van de aanbesteding zijn meerdere malen in een bestuursoverleg besproken. In het ambtelijk overleg van 25 augustus deelde de regiogemeente dat op advies van de inkoopadviseurs het convenant moet worden herzien. Aangezien de regio van een subsidieregeling overstapt naar een aanbestedingsprocedure is de huidige uittredingsclausule (min. 3 maanden) niet passend bij de voorziene contractvorm met de zorgpartijen.

Met het huidige samenwerkingsconvenant zou echter één of meerdere van de regiogemeenten tijdens de looptijd van de overeenkomst uit de samenwerking kunnen treden, waarmee de juridische en financiële consequenties komen te liggen bij de overige gemeenten van het samenwerkingsverband. De voorgestelde wijziging (specifiek artikel 12) waarborgt dat de samenwerking op het gebied van beschermd wonen en safehouse tijdens de initiële looptijd van de overeenkomsten (eerste vier jaar) gewaarborgd is, waardoor de evt. risico's van de aanbesteding en overeenkomsten gezamenlijk worden gedragen.

1.2 Voorkomen van complexe uittreding
De aanpassingen in het artikel over opzegging in het samenwerkingsconvenant, vereenvoudigd een eventuele uittreding. Het geeft al duidelijkheid vooraf over de wijze waarop in dat geval de verplichtingen en risico's worden gedeeld.

2.1 Wet Bibob toepassen om integriteit partijen te kunnen beoordelen
De Wet Bibob is een instrument om te beoordelen of partijen waaraan de gemeente opdrachten gunt of subsidies verleent, integer zijn. Hiermee moet voorkomen worden dat de overheid criminele activiteiten (indirect) faciliteert of dat onrechtmatig verkregen voordeel wordt gebruikt. Binnen de aanbestedingen beschermd wonen en safehouse wordt de Wet Bibob toepast in zowel de precontractuele- als de contractuele fase. Zo kunnen inschrijvers zowel voor gunning als tijdens de uitvoering van de overeenkomst worden getoetst en indien nodig worden uitgesloten c.q. ontbonden.

2.2 Mandaat aan Deventer als penvoerder van de aanbesteding
Om de Wet Bibob te mogen toepassen namens de regio, dient de gemeente Deventer daarvoor het mandaat te krijgen. In het mandaatbesluit is vastgelegd voor welke taken en bevoegdheden de gemeente Deventer nu mandaat heeft gekregen van de gemeenten (Lochem, Olst-Wijhe, Raalte en Zutphen). In het nieuwe mandaatbesluit is artikel 1 sub i toegevoegd.

Duurzaamheid
N.v.t.

Kanttekeningen
1.1 Gemeenten moeten bestuurlijke bewegingsruimte houden
Hoewel de intentie nu is om de samenwerking voort te zetten gedurende looptijd van de overeenkomst, kunnen tussentijdse zwaarwegende veranderingen in een gemeente ertoe leiden dat er tot een uittreding wenselijk is. Een afspraak dat een uittreding onder geen enkele omstandigheid mogelijk is, zou dan ook disproportioneel zijn.

1.2 Risico op extra aanbestedingskosten bij uittreding
Regiogemeenten hebben na afloop van de initiële contractperiode van vier jaar de mogelijkheid om uit de samenwerking te treden. Vanuit het oogpunt van continuïteit en aanbestedingsefficiëntie had het de voorkeur gehad om deze termijn te koppelen aan de volledige contractduur, inclusief verlengingsopties (acht jaar). Hier was binnen de regio echter geen consensus over. Een eventuele uittreding na vier jaar kan ertoe leiden dat een nieuwe aanbestedingsprocedure moet worden doorlopen, hetgeen extra uitvoeringslasten en kosten met zich meebrengt.

2.1 Extra administratieve lasten voor aanbieders
Om een aanbieder te kunnen onderzoeken op basis van de Wet Bibob, vraagt dit ook om aanlevering van informatie en documentatie vanuit de te onderzoeken aanbieder. Hiermee worden de administratieve lasten voor aanbieders verzwaard. Om deze reden worden alleen aanbieders in de precontractuele fase gescreend waarbij een voornemen is tot gunning. En in de contractuele fase wordt er alleen een Bibob onderzoek uitgevoerd als hier concrete aanleiding toe is.

Financiën en Fiscale aspecten
De aanpassing van het samenwerkingsconvenant heeft geen financiële consequenties. De aanbesteding wordt uitgevoerd binnen de afgesproken regionale financiële kaders. Alleen als een regiogemeente tijdens de looptijd van de overeenkomst stopt met de samenwerking op dat vlak, heeft het financiële consequenties voor die gemeente die uittreedt. Hiermee worden de financiële risico's niet onevenredig bij de andere gemeenten neergelegd. De voorgestelde wijziging (artikel 12) beschrijft op welke wijze hier mee om wordt gegaan.

De aanpassing van het mandaatbesluit leidt tot het kunnen toepassen van de Wet Bibob. De kosten die dit met zich meebrengt, komen ten laste van de regionale programma-begroting.

Vervolg

In de maand september worden de voorliggende aanpassingen besproken en over besloten in elk van de regiogemeenten. Op 1 oktober a.s. worden de aanbestedingen beschermd wonen en safehouse formeel gepubliceerd en wordt het proces verder doorlopen, met als beoogde ingangsdatum van de overeenkomsten 1-1-2028.

In 2027 volgt, in lijn met de herijking van de regiovisie, hoogstwaarschijnlijk een integrale evaluatie van het samenwerkingsconvenant. Het college wordt te zijner tijd voor beide onderdelen meegenomen via een collegevoorstel.

Communicatie

Het collegebesluit en mandaatbesluit worden openbaar gemaakt volgens de geldende afspraken.

Bijlagen

Bijlage 1	Addendum convenant artikel 12
Bijlage 2	Was-Wordt lijst
Bijlage 3	Mandaatbesluit
Bijlage 4	Samenwerkingsconvenant
Bijlage 5	Ondertekend convenant Raalte